

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8557/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 657, ป.พ.พ. มาตรา 665, ป.พ.พ. มาตรา 672, ป.พ.พ. มาตรา 1336, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 12

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 657 บัญญัติว่า "อันว่าฝากทรัพย์นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง เรียกว่าผู้ฝาก ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บทรัพย์สินนั้น ไว้ในอารักขาแห่งตน แล้วจะคืนให้" แต่ถ้าเป็นการฝากเงิน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้รับฝากไม่พึง ต้องส่งคืนเป็นเงินอันเดียวกันกับเงินที่ฝาก แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวนตามมาตรา 672 วรรคหนึ่ง ดังนี้ เมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคารจำเลย เงินที่ฝากย่อมตกเป็นของจำเลย แต่จำเลยมี หน้าที่ต้องคืนเงินให้ครบจำนวนแก่ผู้ฝากตามมาตรา 665 วรรคหนึ่ง แต่เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์ไม่ได้มีเจตนาฝากเงิน 31,000 บาท เข้าบัญชีเงินฝากของ ช. แต่โจทก์โอนเงินเข้า บัญชีเงินฝากของ ช. โดยผิดพลาด ช. จึงไม่ใช่ผู้ฝากเงินดังกล่าว ทั้งการฝากเงินโดยผิดพลาดหาใช่ เป็นการฝากเงินแทน ช. ไม่ トラบใดที่ ช. ยังไม่ได้ถอนหรือเบิกเงินหรือโอนเงินออกจาก บัญชีเงินฝาก เงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวย่อมอยู่ในความครอบครองของจำเลย และจำเลยไม่มี หน้าที่ต้องคืนเงินให้แก่ ช. ซึ่งไม่ใช่ผู้ฝากเงิน ดังนี้ แม้โจทก์และจำเลยจะไม่มีนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน ในเรื่องสัญญาฝากทรัพย์ดังที่จำเลยแก้ฎีกา แต่จำเลยในฐานะผู้ประกอบการกิจอันเป็นที่ไว้วางใจ ของประชาชน ต้องกระทำด้วยความสุจริตโดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสมภายใต้ ระบบธุรกิจที่เป็นธรรม โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการกิจใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดในการ ปฏิบัติตามมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบด้วย เมื่อ ข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์โอนเงิน 31,000 บาท ผิดบัญชีไปเข้าบัญชีเงินฝากของ ช. ประกอบกับ ไม่มีหลักฐานแสดงว่า โจทก์มีนิติสัมพันธ์กับ ช. เจ้าของบัญชีที่โจทก์โอนเงินไปอย่างไร ทั้งโจทก์ได้ แจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางบอนไว้ เจ้าพนักงานตำรวจสถานี ตำรวจนครบาลบางบอนออกหมายอายัดเงินบัญชีเงินฝากของ ช. ส่งไปถึงจำเลย และจำเลยอายัด เงิน 31,000 บาท ในบัญชีดังกล่าวไว้แล้ว โดยมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสม จำเลยควรต้องติด ต่อไปยังเจ้าของบัญชีที่โจทก์อ้างว่าโอนเงินผิดพลาดให้แสดงตนหรือโต้แย้งคัดค้านเพื่อ แสดงหลักฐานถึงสิทธิในเงินดังกล่าว เพื่อมิให้เกิดภาระแก่ผู้บริโภคในการดำเนินการติดตาม ทรัพย์สินคืนเพียงฝ่ายเดียวเกินสมควร เมื่อจำเลยให้การและนำสืบว่า จำเลยได้รับโอนเงิน ดังกล่าวจากโจทก์จริง และเงินที่โจทก์โอนเข้าบัญชีเงินฝากของ ช. ยังอยู่ในความครอบครองของ จำเลย โดยไม่ปรากฏว่า ช. ได้โต้แย้งเกี่ยวกับเงินที่มีการโอนผิดพลาดไปดังกล่าวแต่อย่างใด โจทก์ ย่อมมีสิทธิที่จะติดตามเอาเงินดังกล่าวคืนจากจำเลยได้ตามมาตรา 1336 เมื่อโจทก์ทวงถามแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉยไม่คืนเงินให้แก่โจทก์ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์ มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 31,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นับถัดจาก วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้อยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้

จำเลยชำระเงิน 31,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 7 มิถุนายน 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนลดลงหรือเพิ่มขึ้นได้ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 ที่แก้ไขใหม่ แต่ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ สำหรับค่าฤชาธรรมเนียมที่โจทก์ได้รับยกเว้นนั้น ให้จำเลยนำมาชำระต่อศาลในนามของโจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งกันรับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. สาขานนเอกชัย บัญชีเลขที่ 147246xxxx เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 โจทก์ประสงค์จะโอนเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์ 31,000 บาท ไปเข้าบัญชีเงินฝากของนางสาว พ. บุตรของโจทก์ ซึ่งเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับจำเลย สาขาเดอะมอลล์ บางแค บัญชีเลขที่ 450133xxxx ผ่านแอปพลิเคชันการโอนเงินที่ติดตั้งในโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ แต่โจทก์พิมพ์หมายเลขบัญชีที่จะโอนเงินผิดพลาดไป 1 ตัวเลข จากเลข 5 เป็นเลข 8 ทำให้เงินจำนวนดังกล่าวถูกโอนไปเข้าบัญชีเงินฝากเลขที่ 480133xxxx ของนาย ช. บุคคลสัญชาติเมียนมา ซึ่งเปิดบัญชีไว้กับจำเลย ในวันดังกล่าวโจทก์ไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางบอนไว้เป็นหลักฐาน เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางบอนออกหมายอายัดเงิน 31,000 บาท ในบัญชีเงินฝากของนาย ช. ส่งไปถึงจำเลย และจำเลยอายัดเงิน 31,000 บาท ในบัญชีเงินฝากของนาย ช. ไว้ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่โจทก์ได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 657 บัญญัติว่า "อันว่าฝากทรัพย์นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่ง เรียกว่าผู้ฝาก ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักขาแห่งตนแล้วจะคืนให้" แต่ถ้าเป็นการฝากเงิน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้รับฝากไม่พึงต้องส่งคืนเป็นเงินอันเดียวกันกับเงินที่ฝาก แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวนตามมาตรา 672 วรรคหนึ่ง ดังนี้ เมื่อมีการฝากเงินไว้กับธนาคารจำเลย เงินที่ฝากย่อมตกเป็นของจำเลย แต่จำเลยมีหน้าที่ต้องคืนเงินให้ครบจำนวนแก่ผู้ฝากตามมาตรา 665 วรรคหนึ่ง แต่เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า โจทก์ไม่ได้มีเจตนาฝากเงิน 31,000 บาท เข้าบัญชีเงินฝากของนาย ช. แต่โจทก์โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของนาย ช. โดยผิดพลาด นาย ช. จึงไม่ใช่ผู้ฝากเงินดังกล่าว ทั้งการฝากเงินโดยผิดพลาดหาใช่เป็นการฝากเงินแทนนาย ช. ไม่ ตราบใดที่นาย ช. ยังไม่ได้ถอนหรือเบิกเงินหรือโอนเงินออกจากบัญชีเงินฝาก เงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวย่อมอยู่ในความครอบครองของจำเลย และจำเลยไม่มีหน้าที่ต้องคืนเงินให้แก่ นาย ช. ซึ่งไม่ใช่ผู้ฝากเงิน ดังนี้ แม้โจทก์และจำเลยจะไม่มีนิติสัมพันธ์ระหว่างกันในเรื่องสัญญาฝากทรัพย์ดังที่จำเลยแก้ฎีกา แต่จำเลยในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจอันเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนต้องกระทำด้วยความสุจริตโดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสมภายใต้ระบบธุรกิจที่เป็นธรรม โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดในการปฏิบัติตามมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบด้วย เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์โอนเงิน 31,000 บาท ผิดบัญชีไปเข้าบัญชีเงินฝากของนาย ช. ประกอบกับไม่มีหลักฐานแสดงว่า โจทก์มีนิติสัมพันธ์กับนาย ช. เจ้าของบัญชีที่โจทก์โอนเงินไปอย่างไร ทั้งโจทก์ได้แจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางบอนไว้ เจ้าพนักงานตำรวจสถานี

ตำรวจนครบาลบางบอนออกหมายอายัดเงินบัญชีเงินฝากของนาย ช. ส่งไปถึงจำเลย และจำเลย
อายัดเงิน 31,000 บาท ในบัญชีดังกล่าวไว้แล้ว โดยมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสม จำเลยควร
ต้องติดต่อไปยังเจ้าของบัญชีที่โจทก์อ้างว่าโอนเงินผิดพลาดให้แสดงตนหรือโต้แย้งคัดค้านเพื่อ
แสดงหลักฐานถึงสิทธิในเงินดังกล่าว เพื่อมิให้เกิดภาระแก่ผู้บริโภคในการดำเนินการติดตาม
ทรัพย์สินคืนเพียงฝ่ายเดียวเกินสมควร แต่เมื่อจำเลยให้การและนำเสนอรับว่า จำเลยได้รับโอนเงิน
ดังกล่าวจากโจทก์จริง และเงินที่โจทก์โอนเข้าบัญชีเงินฝากของนาย ช. ยังอยู่ในความครอบครอง
ของจำเลย โดยไม่ปรากฏว่านาย ช. ได้โต้แย้งเกี่ยวกับเงินที่มีการโอนผิดพลาดไปดังกล่าว
แต่อย่างใด โจทก์ย่อมมีสิทธิที่จะติดตามเอาเงินดังกล่าวคืนจากจำเลยได้ ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อโจทก์ทวงถามแล้ว แต่จำเลยเพิกเฉยไม่
คืนเงินให้แก่โจทก์ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์มีอำนาจฟ้อง ที่
ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้บังคับ
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

ฉัตรชัย ไทรโศก · ชาญณรงค์ ปราณิจิตต์ · สมชาย อุดมศรีสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8557/2568>